

3) Naar Jordens Egenstaber og øvrige Forhold tillade det, dyrker man hver Gang mellem 2 Halmfrugter en Foderplante eller Rodvært, for at Agerforpen ved disse Værter kunne forsynes med Næring fra Undergrunden, og visse Ukrudtsarter ikke skulle tage Overhaand.

4) Paa saadan Jord, hvor Afverling i Frugterne er tilladelig, giver man de Mellemværter Fortrinet, der levere det meste Dvægsfoder og tillige i det Mindste deelvis tilstede en Bearbejdning med Ploven for at rense og skjorne Jorden.

5) Man tager herved stedse Hensyn til Planternes og Jordens kemiske Bestanddele, da disse fremfor Alt maae have Indsydelse paa Valget af et Sædsfiste.

Bemærkninger om Guano, dens Forekomst og Anvendelse.

(Meddelt af E. Møller Holst.)

Enhver Landmand vilde uden Tvivl gjerne være vis paa, at den Sæd, han saaer, altid vilde lykkes, at han altid kunde have en rig Høst, haade hvad Foder og hvad Kjærne angaaer; og ethvert Middel, hvorved han kan vente at see dette Ønske opfyldt, maa uden Tvivl derfor være ham velkomment og have Krav paa hans fulde Opmærksomhed. Det er Hensigten med disse

Vinier at bringe et saadant Middel til Dmtale. Maaskee kunde det give Anledning til, at En og Anden vilde fremkomme med selvstændige, indenlandste Erfaringer, der, bedre og fuldstændigere end saadanne fra Udlandet, kunne oplyse om, hvorvidt Trangen hertil er tilstede, og hvor anvendeligt det vilde være hos os.

Den flittige Agriculturchemiker Prof. A. Støckhardt har i forrige Aar henledet Opmærksomheden herpaa i Tydskland. Saaledes har han i sine „Chemische Feldpredigten“ (der i afdvige Sommer ogsaa ere udfomne paa Dansk) givet værdifulde Oplysninger om de naturlige, saavelsom de kunstige Gjødemidler, deres relative Værdi, og Anvisning til deres Anvendelse. Men desuden udgav han en lille Bog, „Guanobüchlein“, der i kort Tid opnaaede andet Dplag, hvori han indtrængende lægger Landmændene paa Sinde at anvende Guano, som det billigste Hjælpemiddel af dem, der for Tiden staae til Landmændenes Raadighed, naar en Avling ikke selv producerer en tilstrækkelig rig Mængde Gjødning, og navnlig anbefaler han den for følgende Tilfælde:

- a) for hurtigt at gjøre fattig Brudjord frugtbar;
- b) for hurtigt at bringe udpinte Marker paa Benene;
- c) for at hæve ellers frugtbare Marker til det Høieste af al mulig Frugtbarhed, eller hvad der er det Samme, for at gjøre sit Avlsbrug saa intensivt som muligt;
- d) for uden Hinder at kunne indrette det rentableste Sædskifte;

e) for at gjøre kraftløs, forkommen eller affrossen Sæd igjen stærk og kraftig;

f) for i korteste Tid at opnaae en større Production af naturlig Gjødning.

Jeg skal her ikke gaae ind paa de videnskabelige Undersøgelser af Guanoens Bestanddele, dens Værd i Forhold til andre Gjødemidler og andre for Praxis saare vigtige Oplysninger, idet jeg herom kan henvise til Forf.s „Chemiske Markprædikener,“ hvori disse Ting findes tilstrækkelig udførligt udviklede. Jeg skal her derimod holde mig til Sagens practiske Side og samle de Bidrag, som Forf. i omtalte „Guanobüchlein“ og i senere Meddelelser har givet om Guanoens naturlige og kunstige Udbredelse.

Paa Kysten af Peru, Chili, Patagonien etc. findes smaa Klipper og Klippesøer, der kun tjene til Bølg for Fugle, hvis Møg derfor har ophobet sig der gennem Aartusinder. Det er dette, som gaaer under Navnet Guano. Mindre neiagtigt bliver det derfor, naar Guano nævnes blandt kunstige Gjødemidler, da den jo er lige saa naturlig som Staldgjødningen. Om den fortrinlige peruanske Guano fortæller Forf. at den findes paa en D ikke langt fra Perus Kyst, der bestaaer af en steil Klippe, paa hvilken Masser af Guano af indtil 100 Alens Tykkelse ere ophobede. Den bestaaer udelukkende af Excrementerne af Maager, som der have deres Hjem; derimod bestod det alt udtømte afrikanske Guanoforraad fra Ischabo af Pingvinens, Fedtgaasens Excrementer. De brat fra Havet opsti-

gende Klipper tillade Skibene at lægge lige ind til Den, saa at Guanoen nedstyrtes i Skibet paa et derfra næsten til Lagets Overflade udspændt Seilbug og paa denne Maade indlades uden videre Emballage. Hertil udfordres selvsølgelig aldeles stille Veir og rolig Sø. Ved indtrædende Blæst nødes Skibene til skyndsomst at søge aaben Sø, og et uventet Uveir kan bringe dem i største Fare. Den Mængde, der for Tiden er ophobet paa denne Ø, er endnu overordentlig stor. Om Muligheden af, at saa mægtige Lag kunne danne sig, kan man gjøre sig en Forestilling deraf, at en saadan Søfugl (af Slægten Sula, Stormfugl) der blev fodret rigeligt med Fisk, afgav daglig 7—10 Pund Excrementer, hvilket altsaa i et Aar vilde beløbe sig til henved 1 Centner.

Mange Landmænd have udtalt den Frygt, at Guanolagene kunde udtømmes med det stigende Forbrug. Dette vil dog endnu have lange Udsigter, da Udmaalinger, som Ingenieuren Don Rivero har anstillet for den peruanske Regjering, have vist, at Hovedlagene i Syd-Peru indtage næsten 100 Td. P., paa hvilke 160 Mill. Ctnr. Guano ere leirede. Endnu langt større ere Lagene i Mellem-Peru, især paa de 3 Chincas-Øer. Disse indtage et Fladerum af mere end 200 Td. P., hvorpaa skulle være 365 Mill. Ctnr., og efter senere Undersøgelser anslaaes endog Guanosorraadet der til c. 800 Mill. Ctnr. Der er altsaa for de første 100 Aar og derover ikke Anledning til Frygt for denne Kildes Udtømmelse. De Guanosorter, der hidtil ere komne til Fastlandet, kunne bringes under følgende Rubriker:

I. Amerikansk Guano fra regnløse Egne.

1) Peruansk Guano. En lysbrun, i fugtig Tilstand mørkebrun, temmelig ensformig pulveriseret Masse, med enkelte hvidgraa Klumper, der efter et frist Brud vise en bladet Sammensætning; sædvanlig verle deri hvide eller brunlige bladede Lag med sorte eller mørkebrune. I fugtig Tilstand er Lugten stærk, eiendommelig piquant, dog ikke modbydelig, næsten som gammel Limburger-Ost; i tør Tilstand forsvinder Lugten næsten aldeles. At sole paa er den klæbrig, næsten fedtet.

2) Bolivia-Guano. Den forekommer ogsaa undertiden under Navn af Chili-Guano. Dens Farve er noget mørkere, end den peruanske Guano, hvormed den ellers har megen Lighed. Med denne Sort maa man være noget forsigtig, da andre, lidet værdifulde Sorter, som aabenbart maae ansees for udvaskede, forekomme under dette Navn.

3) Angamos-Guano. Denne har en noget lysere Farve, end den peruanske, men ligner den ellers i sine ydre Egenskaber. Ogsaa denne har, efter de seneste engelske Efterretninger, sin Oprindelse fra Sydamerikas vestlige Kyster og bestaaer af yngre Afleiringer af Søfugle, som man træffer paa smaa Fjeldspidser og Klipper og indsamler med stor Møie og Fare. Den reneeste og friskeste Sort deraf har kun undergaaet en ringe Forraadnelse og forestiller den righoldigste Guano, man kjender, da den indeholder 20 Procent Dvælstof. Desværre forekommer den endnu i saa ringe Mængde, at Efterspørgselen aldeles ikke kan tilfredsstil-

les, da hidtil kun 2 Skibsladninger deraf ere komne til Europa.

II. Amerikansk Guano fra Egne, hvor det regner.

1) Chili-Guano. I Udseende meget lig den peruanske, dog mere rustfarvet og lugtløs. En stærkt udvasket Guano.

2) Sea-Island. Denne Sort har Forf. kun truffet en Gang. Den staaer Chili-Guano meget nær, men maa være mindre udsat for Regn.

3) Patagonisk Guano. Compacte gulbrune Stykker af pimpstenagtig Structur og Farve, snart temmelig haard og vanskelig at smuldre, snart blød og jordagtig; ofte blandet med indsprængte, hvide Partikler eller Mandler og halvopløste Benfragmenter. Andre Sorter have igjen en pulveragtig, leer- eller jordlignende Bestaendighed; Lugten som af Jord eller Leer, ofte muggen. Alle disse Sorter ere magre og jordagtige at føle paa og have useilbarlig i mange Læder været udsat for Luftens og Vandets oplosende Indvirkning.

III. Afrikansk Guano fra regnløse Egne.

Schabo- eller Ischabo-Guano. Brun, næsten sort af Farve, af ædel, raaden, ammoniakalst Lugt, mest dyriske Levninger, Fjer, Eggeskaller, Benstykker, brune læderagtige Lapper, indeholdende Sand og Stene i temmelig Mængde, fed at føle paa.

IV. Afrikansk Guano fra regnsfulde Egne.

1) Saldanhabay-Guano. Compact, stjør

Maſſe, lyſegraa, med mange iſprængte hvide Mandler; Lugt ſvag, ſøagtig; indeholder iblandede, tildels for- gaaede Fjær, dog ikke ſaa meget, ſom den foregaaende Sort; jordagtig at føle paa.

2) Nyere afrikaniſk Guano; (ſandſynligviſ fra det gode Haabs Forbjerg). Under denne almin- delige Benævneſe forekomme i den ſidſte Tid i Han- delen ſnart mørkfarvede, brunrøde, ſnart graa jord- lignende, med hvide Klumper iblandede Sorter, der ligne patagoniſk Guano, altid i rigtig udvaſtet Til- ſtand og blandet med Stene og andre fremmede Stoffe.

Hvorledes den peruaniſke Guano er ſteget, og derimod de udvaſtede patagoniſke og afrikaniſke og an- dre Sorter ere ſaldne i den offentlige Mening, kan ſees af Følgende. I Aaret 1846 forholdt Indførelſen til England af peruaniſk Guano ſig til de andre Sorter ſom 1: 4, men dette har i de følgende Aar i den Grad forandret ſig, at Forholdet i 1851 ſtillede ſig ſom 1: $\frac{1}{2}$. De Lande, der have leveret Bidrag til denne Femtedel, ere følgende: Chili, Bolivia, Pa- tagonien, Uruguay, Mexico, Braſilien, Nordamerika, Buenos-Ayres, Afrikas Veſtkyſt og Øſtkyſt, det gode Haabs Forbjerg, Veſtaustralien, St. Helena, de kana- riſke og azoriſke Der o. fl. a. Alle diſſe Lande levere iſølge deres geographiſke Beliggenhed og de deri fore- kommende Veirlighsforhold kun lidet indholdsrige, mere eller mindre udvaſtede Guanosorter.

Som bekjendt har Huſet Gibbs & Sønner i Lon- don affluttet en Contract med den peruaniſke Regjering, iſølge hvilken dette Huſ har erholdt Eneret til at ud-

føre den peruanske Guano, hvorved en Nedsættelse i Prisen naturligvis er forhindret, som derimod strax vilde indtræde, naar Concurrencen var fri. Ønsket om lavere Priser har for nylig foranlediget en Deputation af engelske Landmænd, for at gjøre Ministeren, Lord Derby, Forestillinger herom, ved hvilken Leilighed Ministeren gav følgende Oplysninger om de nuværende Udsørselsomkostninger:

Den peruanske Regjering tager				
ifølge Contracten for hvert				
Ctnr. Guano en Told af .	1 Rbd.	2 Mk.	14 s.	
Indstibningsomkostningerne be-				
løbe sig pr. Ctnr. til . . .	= —	= —	14 -	
Fragt til England udgjør pr. Ctn.	1 —	4 —	4 -	
Andre Expeditionsomkostninger				
udgjøre pr. Ctnr.	= —	4 —	= -	
Totaludgiften for 1 Ctn. Guano	4 Rbd.	= Mk.	= s.	

Men til denne Pris sælger Gibbs igjen Guano i Partier i England; der maa altsaa af Told- og Fragtsatserne altid falde noget af, der udgjør hans Fortjeneste. Var denne blot 24 s. pr. Ctnr., saa havde Aaret 1851 givet ham en Indtægt af noget over 1 Mill. Rbd. medens den peruanske Regjering i det samme Aar har taget over 6 Mill. Rbd. ind derfor.

Resultatet af Samtalen var lidet trøstelig, thi Ministeren erklærede, at hverken den engelske eller den peruanske Regjering kunde for Tiden bestemme en Nedsættelse i Prisen, da den engelske maatte respectere et bestaaende, privatretligt Forhold, og den peruanske Re-

gjeriug var ved sin Contract bundet til den fastsatte Pris, hvorfra den ikke kunde afvige uden Hr. Gibbs' Indvilligelse. For Diebliffet er en Lempelse i Prisen altsaa ikke at vente, med mindre det skulde lykkes at formilde den uindskrænkede Guanomonarchs Hjerte.

Et andet Haab om billigere Guanotider er ligeledes glippet for de engelske Landmænd. Det støttede sig paa Dpdagelsen af mægtige Guanolag paa 2 smaa ubeboede Der, Lobos-Derne, der rigtignok ogsaa ere beliggende ved Perus Kyst, men ikke udtryffeligt vare anerkjendte som peruanisk Eiendom. Man ønskede nu, at disse Der skulde tages i Besiddelse af England, eller erklæres for alle Nationers Fælleseiendom; men medens den engelske Regjering fremkom med sine Betæneligheder ved dette Forslag og udsatte at tage en Beslutning, nolede den peruaniske Regjering ikke med at erklære de værdifulde Der for sin gamle Eiendom, og den lever nu, da den engelske Regjering har ladet det beroe herved, i det skjønne Haab, at den derfra skal forsyne Europa endnu i 50—100 Aar med Guano, naar de andre Dplag ere udtømte.

Siden disse directe Forsøg paa at skaffe sig naturlig Guano til billigere Pris ere strandede, saa har det kgl. Agerdyrkningssekskab i London seet sig foranlediget til at gjøre et Forsøg ad indirecte Bei, idet det har udsat en Præmie af 1000 Pd. Sterling for en kunstig Guanocomposition, der i Virkning staaer lige med den peruaniske Guano, og som kan leveres Landmændene til en Priis af 13, høist 16 Mk. pr. Ctr. Gid disse 1000 Pd. Sterling snart maatte blive fortjent!

Indførselen af Guano til England har i de sidste 6 Aar været følgende:

Aar.	Centner.
1846.	1,781,060.
1847.	1,647,840.
1848.	1,428,280.
1849.	1,668,760.
1850.	2,338,500.
1851.	4,860,320.

Af den i 1851 indførte kolossale Mængde af næsten 5 Mill. Ctn. Guano udførtes atter 608,380 Ctn. Mere end 4 Mill. bleve altsaa forbrugte, da næsten hele Forraadet er udsolgt, af de engelske Landmænd til at gjøde deres Marker, og de have betalt derfor en Sum af næsten 19 Mill. Rbd.! Desuden er der, foreløbig bemærket, i samme Aar bragt henved 13 Mill. Ctnr. Ben til England, som der ere anvendte til Gjødning.

Dette stærkt stigende Forbrug af Guano er vel i og for sig et talende Vidnesbyrd om dens Værdi for Landvæsenet. Til yderligere Bekræftelse skulle her anføres nogle Erfaringer fra sachsiske Gaarde om Guanoens Virkning som Gjødning:

1) til Vinterrug.

I Gönnsdorf erholdt man i 1846 paa mild Leerjord ved sammenlignende Forsøg angaaende Virkningen af (halvforraadnet) Staldgjødning, Benmel og Guano følgende Resultater:

Gjødning.	Gjødnings- omkostn. pr. Td. Lb.	Indtægt pr. Td. Lb.	
		i Korn.	i Straa.
Staldgjødning, 300 Entr.	40 Rbd.	1016 \bar{a}	3567 \bar{a}
Benmel 8 —	18 — 4 f	802 —	2754 —
Guano 4 —	20 — =	1044 —	4632 —

Guanoens Eftervirkning paa Kartofler var meget god.

I Steinigtvolmsdorf anstilledes i 1848 de samme Forsøg paa mild Leerjord med efterstaaende Resultat:

Gjødning.	Gjødnings- omkostn. pr. Td. Lb.	Indtægt pr. Td. Lb.		
		i Korn.	i Straa	i Penge.
Staldgjødn. 320 Entr.	28 Rbd.	2808 \bar{a}	5400 \bar{a}	86Rd. 4 f
Benmel . . 10 $\frac{1}{2}$ —	28 —	2640—	5960—	89 — 2 —
Guano . . . 4 $\frac{1}{2}$ —	28 —	3260—	6444—	101 — 2 —

Den efterfølgende Sæd (Havre) viste efter Travestøl ingen kjendelig Forskiel.

I Brøsa erholdt man i 1848 paa udpint Leerjord følgende Afgrøder:

Gjødning.	Gjødnings- omkostn. pr. Td. Lb.	Indtægt pr. Td. Lb.	
		i Korn.	i Straa.
Ugjødet	—	768 \bar{a}	3350 \bar{a}
Africansk Guano . 250 \bar{a}	13 Rbd.	1168 —	3144 —
ligeledes 250 —	13 —	1478 —	4244 —
Peruanisk Guano . 250 —	16 — 4 f	2120 —	4432 —
Chili-Salpeter . . 250 —	17 — 2 —	2121 —	4473 —

I Hainsberg gav Gødningsforsøg, anstillede paa mild Leerjord, følgende Resultater:

Gødning.	Gødnings- omf. pr.		Indtægt pr. Td. Td.		
	Td.	Td.	i Korn.	i Straa	i Penge.
	for				
Gjødeful	21	Rd. 2 ½	2148 \bar{a}	5372 \bar{a}	60 Rd.
Poudrette	21	— 2	2388 —	5892 —	82 — 4 ½
Benmel	21	— 2	2464 —	6336 —	86 — 4 —
Guano	21	— 2	2600 —	7080 —	98 — 4 —
Kapskagemel	21	— 2	2816 —	7336 —	104 — —

2) til Vinterhvede.

I Gønnsdorf erholdt man i 1847 paa mild Leerjord følgende Resultater:

Gødning.	Gødnings- omf. pr.		Indtægt pr. Td. Td.	
	Td.	Td.	i Korn.	i Straa.
Staldgødning 310 Ctnr.	40	Rd.	1526 \bar{a}	5234 \bar{a}
Benmel . . . 14 —	34	— 4 ½	1648 —	5664 —
Guano 6 —	34	— 4 —	1720 —	6474 —

3) til Anathyg.

Paa Academiets Gaard ved Tharand havde man i 1849 i meget svær, leret Jord følgende Afgrøder:

Gødning.	Indtægt pr. Td. Td.		
	i Korn.	i Straa.	i Penge.
a) Ugiødet	2978 \bar{a}	3410 \bar{a}	70 Rd. 4 ½
Guano . . . 1 Ctnr.	3654 —	4120 —	85 — 2 —
b) Ugiødet	1912 —	3025 —	53 — 2 —
Guano . . . 1 Ctnr.	2811 —	4040 —	76 — —

4) til Havre.

3 Grünlichtenbergs anstillede i 1850 sammenlignende Forsøg paa 2 lige store Stykker Jord, hvis Størrelse ikke nærmere er angivet, for at erfare Guanoens Virkning paa Havre. Marken, svær, grundvaad Jord, var aldeles udbaaren, og Sæden kunde paa Grund af for megen Væde kun ufuldkomment bringes i Jorden. Den var:

	Korn.	Straa.	Penge.
Ugiødet Stykke	275 \bar{a}	631 \bar{a}	7 Rd. 52 β
Det med 1 Ctr. Guano giødede Stykke	812 —	1124 —	18 — 64—

5) til Dliefrugter.

Resultater fra Academiets Gaard ved Tharand, 1850.

Gjødning.	Gjødnings- omkostn.	Indtægt pr. Td. Td.	
		i Frø.	i Penge.
a. til Vinterraps.			
Ugiødet	—	Td. 4. 6	Stp. 44 Rd. = β
Rapsmel 12 Ctr.	13 Rd. 2 β	6. 6	64 — = —
Guano 4 —	22 — 4 —	9. 3	89 — 2 —
b. til Vinterraps.			
Ugiødet	—	5. $\frac{1}{2}$	41 — 2 —
Rapsmel	13 — 2 —	8. 2	68 — = —
Guano	22 — 4 —	9. 6	80 — = —

Hver Td. Frø veiede, frist fra Læden, 213 \bar{a} .

6) til Kartoffler.

Resultater fra Academiets Gaard ved Tharand pr. Td. Td. 1849.

Ingen Gjødning, 51 Td. 6 Stpr. eller 15821 \bar{a} , værd	80 Rd = β
Benmel, 850 \bar{a} , 63 — = — — 14850 — —	74 — 4 —
Guano, 210 —, 96 — = — — 22628 — —	113 — 2 —

Efter et andet Forsøg:

Ingen Gjøbning, 40 Td. 1 Stp. værd 48 Rbd. = 8
 Guano, 120 \mathcal{R} , 59 — $\frac{1}{2}$ — — 70 — 4 —

Lige saa gunstige Resultater ere utallige Gange opnaaede med Bælgfrugter, Kaaal, Roer, Græs, Klover etc. Efter et i Tharand anstillet Forsøg bevirkede 1 Ctnr. Guano en Mereindtægt af 12 Ctnr. Kloverhø. Ligeledes gav 1 Td. Td. Eng, gjødet med 1 Ctnr. Guano, udrørt i Vand, i første Slæt en Mereindtægt af 20 Ctnr. Hø i Sammenligning med et lige saa stort Stykke ugjødet Eng.

Om Guanogjøbningens vedholdende Virkning kunne følgende Erfaringer her meddeles.

I Dallwitz erholdt man paa 1 Td. Td.

A. Mager, sandet Leerjord. Gjøbning 1842.	1ste Aar.		2det Aar		3die Aar	
	Vinterrug.		Kartofler.		Havre.	
	Td.	Stp.	Td.	Stp.	Td.	Stp.
Staldgjøbning 375 Ctnr.	9	1 $\frac{1}{2}$	99.	6	12.	4
Guano 4 —	14	2	85.	4	13.	7
B. Grundfold Leerjord. Gjøbning 1844.						
Staldgjøbning 350 Ctnr.	6	=	94.	7		
Guano 4 $\frac{1}{2}$ —	9	7 $\frac{1}{2}$	107.	=		

I Bräunsdorf erholdt man 1844 og 1845:

Gjøbning 1843.	Gjøbningens omkostninger.	1ste Aar		andet Aar.	
		Rug.	Korn.	Rug.	Kloverhø, een Slæt.
Benmel . . 16 Ctnr.	36 Rbd.	2064 \mathcal{R}	4000 \mathcal{R}	58 Ctnr.	
Guano . . . 6 —	36 —	2480 —	4864 —	48 —	

I Kleinwolmsdorf erholdt man paa mager, svær, fugtig Leerjord efter 4 Aars fortsatte Forsøg følgende Resultater:

Gjøbning 1846.	1ste Aar Vinterkorn. Kiærne.	2det Aar Byg. Kiærne.	3die Aar Biffer. Kiærne.	4de Aar Vinterkorn. Kiærne.
Faaremøg 210 Ctr.	3652 \bar{u}	2728 \bar{u}	1220 \bar{u}	868 \bar{u}
Benmel . . 8 —	2996 —	3064 —	1704 —	1448 —
Guano . . 4 —	3160 —	2660 —	1172 —	784 —
	Straa.	Straa.	Straa.	Straa.
Efter Faaremøg . . .	6200 \bar{u}	3924 \bar{u}	5456 \bar{u}	2492 \bar{u}
— Benmel	5172 —	3758 —	6100 —	2964 —
— Guano	5044 —	3432 —	4764 —	2656 —

I Gønnsdorf erholdt man efter 3 Aars fortsatte Forsøg følgende Resultater:

Gjøbning 1846.	Gjøbnings- omkostnin- ger.	1ste Aar Vinter- hvede. Kiærne.	2det Aar Kartof- ler.	3die Aar Havre. Kiærne.
Dvægsmøg 300 Ctr.	40 Rd. = $\frac{1}{2}$	1526 \bar{u}	Ed. St.	2130 \bar{u}
Benmel . . 14 —	34 — 4 —	1648 —	78. :	2170 —
Guano . . 6 —	34 — 4 —	1720 —	73. 1	1802 —

Vil man sammenstille de af de foranstaaende Forsøg, der tillade en Sammenligning, hvor man nemlig kan adskille, hvad Jordens oprindelige Kraft, og hvad Guanoen har produceret, saa finder man, at 1 Pd. peruansk Guano var istand til at frembringe i det første Aar $5\frac{1}{2}$ \bar{u} Rugkiærne

eller 6—8 \mathcal{R} Bygfjærne
 eller 5 - Havrefjærne
 eller $2\frac{1}{2}$ - Kapsfrø
 eller 32—33 - Kartofler
 eller 22 - Kloverhø
 eller 20 - Enghø.

Disse Forhold vilde i nogle Tilfælde falde ugunstigere, i andre derimod langt gunstigere ud, naar man ogsaa ved de øvrige Forsøg havde ladet et Stykke af Marken for Sammenlignings Skyld blive ugjødet.

Regner man Eftervirkningen med, saa kan det med Sikkerhed antages, at 1 Ctn. Guano er istand til at producere 3 Td. 6 Skp. Rug (mindst 800 \mathcal{R}) med den tilsvarende Mængde Straa (mindst 1800 \mathcal{R}). Erfaring viser, at det vundne Udbytte fordeles sig saaledes paa 3 Aar, naar Totalvirkningen anslaaes til 100:

første Aar:	60	Proc.
andet —	25	—
tredie —	15	—
	<hr/>	
	100	

De 30,000 Ctn. Guano, som aarlig forbruges i Sachsen, give altsaa en Mereindtægt 112,500 Tdr. (à 213 \mathcal{R}) Korn og $\frac{1}{2}$ Mill. Ctn. Straa, eller en tilsvarende Mængde af andre Frugtarter. I Peru dyrker man igjennem utænelige Tider Mais og Kartofler paa sandig, vulkansk Grund, der uden Gjødning intet vilde bære, hvoraf Maisen giver 40 og Kartoflerne 50 Fold, medens Hestegjødning kun frembringer

20 Fold. I Lima stiger Frugtbarheden til den Høide, at Jord, der ugdet giver 15 Fold Mais, efter en Gjødning med Guano giver 300 Fold. Deraf forklares det gamle peruanste Ordsprog: „Endskjøndt Guano ingen Helgen er, gjør den dog Undere.“

Efter de i Sachsen gjorte Erfaringer kan man gennemsnitligt antage, at 1 Ctn. Guano er istand til at erstatte 65—70 Ctn., altsaa 3 gode Læs Staldgjødning. Man regner til en fuldstændig Gjødning 4 Ctn. Guano pr. Td. Pd., noget mere eller noget mindre, eftersom Jordbund og Klima ere mere eller mindre gunstige.

Kan der endnu, efter hvad her er anført, være Tvivl om, at Guano med stor Fordel kan anvendes i mange Tilfælde af mange Landmænd? Og hvorfor ikke med samme Fordel i Danmark, som i andre Lande? Jeg vil slutte med det Dnske, at disse Spørgsmaal ret snart og ret hyppigt maae blive besvarede af danske Landmænd; det forstaaer sig, at hermed tænkes ikke paa en simpel Befrægtelse eller Benægtelse, men paa vundne Resultater efter anstillede Undersøgelser, der indeholde, for ret at være belærende og overbevisende for Andre, alle fornødne Oplysninger om Gjødningsmaterialet og de i Forbindelse dermed staaende Udgifter og Indtægter.

Efterskrift.

Følge velvillig Imødekommen af Bestyrelsen for Fredens Møllers Fabrikker, hvorfra vistnok den største

Del, om ikke al den Guano er udsolgt, som er forbrugt her i Landet, seer jeg mig istand til at tilføie følgende:

Fra ovennævnte Firma er solgt i mindre Partier til Landets forskjellige Egne:

	Peruanisk Guano.	Ischabo G.	Saldanhabay G.
3 1846 . . .	9 Etn. . . .	29 Etn. . . .	17 Etn.
- 1847 . . .	5 — . . .	4 — . . .	7 —
- 1848 . . .	4 — . . .	3 — . . .	2 —
- 1849 . . .	7 — . . .	1 — . . .	5 —
- 1850 . . .	1 — . . .	2 — . . .	2 —
- 1851 . . .	3 — . . .	2 — . . .	2 —
- 1852 . . .	60 — . . .	2 — . . .	2 —

Hvor smaa disse Talstørrelser end ere, saa befræste de dog endnu yderligere, hvad der i Udlandet ad theoretisk og praktisk Veie er mere end tilstrækkeligt godtgjort, at den peruanske Guano ene formaaer at hævde sin Plads uagtet den siebliffelig større Udgift, som den medfører. Det er ikke urimeligt, at den høie Pris, for hvilken den peruanske Guano her sælges, 7 Rbd. pr. Etn., har hidraget noget til dens ringe Udbredelse; dog vil den i Partier paa 20 Etn. og derover blive solgt til 6 Rbd. pr. Etn., hvorved allerede ikke lidet er sparet.

Hermed anbefales disse Linier til alle intelligente Landmænd og større eller mindre landøkonomiske Foreninger, for hvem Jordens høieste Productivitet og største Renindtægt maae have fuld Interesse.